

Erdei vadkárokról általánosan --- 2011. április

A természet egyik legcsodálatosabb képződménye az erdő. A fás és lágyszárú növények sokasága, a termő talaj ásványi anyagaival és víztartalmával, madarak és egyéb vadon élő állatok, valamint az erdő klímája együtt alkotják ezt a bonyolult életközösséget. A kölcsönösség természetesen az ember és az erdő kapcsolatában is megvan.

Írásom legelején szeretném leszögezni, hogy szeretem a vadat, a vadászatot és az erdőt el sem tudnám képzelni vad nélkül. Ettől függetlenül vallom, hogy egyes területeken túlzott vadállományt tartanak. Erről, illetve a vad által okozott erdészeti kárról bárki meggyőződhet, aki nyitott szemmel járja a felújító vágásokat, erdősítéseket.

Minél nagyobb a vadállomány, annál több kárt is okoz. A cikkben ezért röviden ismertetném az erdei vadkárok formáit, valamint felhívnám a figyelmet egy-két érdekességre.

Erdei vadkárok formái:

1. Hántás: a sima kérgű fák kérgét a szarvas a fogaival lehámozza illetve a felszakadt kérget több méter magasságig feltépi.
2. Dörzsölés: agancstisztítás közben ledörzsölik a kérget.
3. Rágás: a rügyes hajtásvégek lecsipkedése, rágása (különösen veszélyes a kocsánytalan tölgyeseknél, melyeknél komoly növekedési és minőségi mennyiségi romláshoz vezet.
4. Törés, kihúzás: fiatal fák, csemeték kihúzása a talajból, eltörése. (A kezelésem alatt álló Kéked és Környéke FTVt. területen történt, hogy a telepítés során egy nap elültetett 2000 db kocsánytalan tölgy csemetéből másnap reggelre vaddisznó kártétele miatt 700-800 db csemete volt kihúzva és gyökere lerágva.)
5. Makkvetés felszedése, kitérása: a vaddisznó által okozott kártétel, mikor kitérja a makkot.

Erdészeti szakirányításom alatt folyamatosan próbálkozom, különböző vadriasztó szerekkel egy-egy adott területen. (Silvacol-T, Dentracol 17SK, Vadóc, Armacol). Mivel ezek sokszor csak részben jelentenek megoldást, annak ellenére, hogy nem vagyok híve a kerítésnek, mégis ez az egyedüli megoldás. Az erdőfelújítások védelme érdekében ez a leghatékonyabb.

Úgy tűnik, mint ha kevesen tudnák, hogy a vadkárok elhárításánál mind a vadgazdálkodónak mind a mező vagy erdőgazdasági művelést folytatóknak jelentős kötelezettségei vannak és ezért együttesen kell mindent megtennünk a kár elhárításának érdekében. Ez az együtt működés a mi vadászterületünkön egyre inkább megvalósul, hiszen az első károsítás bejelentése után társaságunk ingyenes vadriasztó szert biztosít, az érdekeltek számára.

A vad károsítása talán nem eredményez jelentős mennyiségi csökkenést a fatömegben, minőségít azonban igen, így pedig súlyosabb értékbeli összeget veszítünk el.

Emellett természetesen vannak olyan tényezők is, amelyekkel szemben az ember tehetetlen pl.: aszály, fagykár, tölgypusztulás. A túlszaporodott nagyvadállomány csak egy az erdőfelújításokat gátló tényezők közül. Az élőhely, az erdőnek a nagyvad eltartó képessége az utóbbi évtizedekben leromlott. Nőt a turizmus, intenzívebbé vált az erdőgazdálkodás. A nagyvad rendelkezésére álló természetes táplálék mennyisége, minősége továbbá a vad számára fontos nyugalom, biztonságérzet kevésbé adott, mint korábban. Éppen ezért a károk megelőzésében védekezésében, közös összefogással tudunk megoldást találni.

Széchenyi Zsigmondot idézve

„Nincs szebb erdő az ezüsttörzsű szeptemberi bükkösöknél és nincs szebb vad a benne orgonázó magyar szarvasbikánál!”

Mi erdészek, vadászok, erdőművelők azért beszélünk, tanácskozunk és teszünk az erdőért, hogy legyenek bükkösök és orgonázzanak benne a szarvasbikák.

Szemán Jenő